

КОМЕНТАРІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка
до зауважень, викладених у звіті експертної групи
про результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми
39897 Болгарська мова і література та англійська мова
перший рівень вищої освіти, спеціальність 035 “Філологія”,
спеціалізація 035.032 «Слов’янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська»

Висловлюємо щиро вдячність членам експертної групи за високопрофесійний, неупереджений, конструктивний діалог, спрямований на вдосконалення освітньої діяльності за ОПП “Болгарська мова і література та англійська мова” з підготовки бакалаврів філології зі спеціальності “Філологія” у Навчально-науковому інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Висловлені рекомендації сприятимуть покращенню, оптимізації ОПП та її подальшому вдосконаленню відповідно до місії Університету, цілей програми і побажань різних груп стейкхолдерів. Надаємо коментарі щодо окремих позицій звіту.

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
Критерій 1 «Проектування та цілі освітньої програми» Рівень відповідності Критерію 1: В	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1: Сильних сторін за критерієм не виявлено.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.</p> <p>1. Відсутність формалізованого зворотного зв'язку щодо врахування/ відхилення пропозицій стейкхолдерів стосовно визначення цілей ОП та формулювання ПРН. Рекомендуємо гаранту ОП в процесі наступного її оновлення оприлюднювати на сайті ЗВО інформацію щодо врахування/відхилення пропозицій стейкхолдерів стосовно визначення цілей ОП та формулювання ПРН для забезпечення можливості ознайомлення широкої громадськості.</p> <p>2. Формулювання мети ОП без урахування спеціалізації 035.032 «Слов’янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська». Рекомендуємо гаранту ОП та проектній групі в процесі затвердження нової редакції ОП-2024 виразніше окреслити в меті спеціалізацію 035.032 «Слов’янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська».</p>	<p>Щиро дякуємо ЕГ за аналіз щодо Критерію 1 та висловлені зауваження.</p> <p>Не можемо погодитися з твердженням щодо відсутності сильних сторін щодо критерію 1.</p> <p>При проектуванні та визначенні цілей ОП враховувалося кілька важливих, на нашу думку, положень. Передусім це суспільна потреба у висококваліфікованих фахівцях у галузі болгаристика, яка визначається вектором руху України до ЄС. Попри те, що набори на цю спеціальність невеликі і не дозволяють сформувати численні потоки, менеджмент КНУТШ, усвідомлюючи надзвичайну актуальність ОП, надає їй всебічну підтримку. Це відповідає місії та стратегії університету, викладеним у документах, що визначають його діяльність. Розробка нової ОП є реакцією на потреби ринку праці та рекомендації різних груп стейкхолдерів щодо поєднання ґрунтовної підготовки з болгаристики та другої слов’янської мови з професійним володінням англійською мовою. При проектуванні та визначенні цілей ОП поєднано багаторічний досвід викладання болгаристичних дисциплін з сучасними тенденціями розвитку філологічної науки (передусім у ОК вибіркових блоків), потребами ринку праці.</p> <p>Вважаємо, що поєднання традиції та сучасних освітніх тенденцій є сильною стороною ОП за Критерієм 1.</p> <p>Розробка ОП, визначення її цілей, змістового наповнення, формулювання програмних результатів навчання відбувається у тісній співпраці</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	<p>з різними групами стейкхолдерів, серед яких багато випускників попередньої освітньої програми. Саме у відповідь на їхні пропозиції до предметного поля ОП як другий компонент було введено англійську мову, що знайшло відображення у назві ОП та її наповненні ОК. Побажання стейкхолдерів щодо запровадження англійської мови як компонента ОП неодноразово обговорювалися на засіданнях кафедри і знайшли відображення в протоколах засідань, тобто, можна говорити про те, що зворотній зв'язок зі стейкхолдерами був формалізований, хоча і не оприлюднений для громадськості. Університет традиційно вважає що на порядок важливіше дійсно налагодити реальні зв'язки і тісну взаємкорисну співпрацю, ніж протоколювати формальні зустрічі, на яких не має нічого більшого ніж протокольні рішення.</p> <p>Визначення цілей ОП, формулювання програмних результатів навчання відбувається під час обговорень безпосередньо у робочій групі. Оприлюднення інформації щодо врахування/відхилення пропозицій стейкхолдерів не передбачається процедурою розробки проекту ОП. Оприлюднюватися можуть пропозиції та побажання, які надходять на електронну пошту гаранта ОП.</p> <p>Приймаємо зауваження ЕГ щодо необхідності при формулюванні мети ОП виразніше окреслити спеціалізацію 035.032 “Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська”, підкресливши саме болгаристичну складову.</p> <p>Погоджуємося з оцінкою В за критерієм 1.</p>
<p>Критерій 2 «Структура та зміст освітньої програми» Рівень відповідності Критерію 2: В</p>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.</p> <p>1. Употужнення освітньої програми за допомогою введення загальногуманітарного складника з достатнім кредитним виміром, зокрема навчальними дисциплінами українознавчого спрямування (ОК «Українська мова» - 5 кредитів та ОК 17 «Сучасний український літературний процес» - 5 кредитів).</p> <p>2. Вивчення двох слов'янських мов (болгарської та другої слов'янської мови - чеської/сербської/хорватської/словенської) та іноземної (англійської) мови, що сприяє</p>	<p>Висловлюємо подяку ЕГ за слушні зауваження.</p> <p>1. Із зауваженням щодо відсутності віддзеркалення в структурно-логічній схемі логічної послідовності опанування ОК, зв'язків між ними, взаємопов'язаності погоджуємося частково. У структурно-логічній схемі, вміщеній в описі ОП, відображені блоки загальногуманітарних, загальнофілологічних та фахових дисциплін. Відповідно фахові дисципліни розподілені на мовознавчі, літературознавчі, перекладознавчі. Всі структурні елементи пов'язані відповідними логічними зв'язками, які відображають послідовність вивчення ОК, як у межах ОП, так і в окремих блоках. Відображення ж в освітній програмі семестрової послідовності вивчення дисциплін зводить нанівець роль навчального плану</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>набуттю та вдосконаленню здобувачами вищої освіти мовних компетентностей.</p> <p>3. Збалансованість ОП через опанування здобувачами вищої освіти загальнофілологічних, лінгвістичних, літературознавчих, країнознавчих, фольклористичних і перекладознавчих навчальних дисциплін та виваженість кредитного розподілу між цими блоками.</p> <p>4. Актуальність вибіркового навчального дисциплін вибіркового блоку і повсякчасне оновлення їхнього змістового наповнення.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.</p> <p>1. Відсутність віддзеркалення в структурно-логічній схемі логічної послідовності опанування ОК, зв'язків між ними, взаємопов'язаності, що унеможливує з'ясування передумов (дисциплін-пререквізитів). Рекомендуємо гаранту та робочій групі освітньої програми в процесі наступного її оновлення у виразити в структурно-логічній схемі логічну взаємопов'язаність і послідовність вивчення ОК, зокрема через її представлення у формі графу.</p> <p>2. Відсутність у розділі 3 ОП «Характеристика освітньої програми» окремих складників опису предметної області (об'єкти вивчення та професійної діяльності; теоретичний зміст предметної галузі; методи, методики та технології). Рекомендуємо гаранту та робочій групі освітньої програми в процесі наступного її оновлення у відповідності опис предметної області в розділі 3 «Характеристика освітньої програми» зі стандартом вищої освіти спеціальності 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.</p> <p>3. Відсутність відбиття у навчальному плані структурної можливості обирати ОК з обов'язкових та вибіркового частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня і з ОП іншого рівня. Рекомендуємо гаранту та робочій групі освітньої програми до початку 2024-2025 н.р. структурно передбачити в навчальному плані можливість обирати ОК з обов'язкових та вибіркового частин</p>	<p>який саме й має регулювати ці питання з оптимальним використанням наявних ресурсів. Для оперативного управління краще щоб розподіл дисциплін по семестрам визначався навчальним планом (який може змінюватись щороку) ніж описом ОП, який змінюється раз на 4-5 років.</p> <p>2. Хочемо зауважити, що опис ОП створювався відповідно до вимог ЗВО, визначених у «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (с. 41), згідно з якими до нього увійшли всі необхідні позиції розділів. Включення до опису програми «<i>об'єктів вивчення та професійної діяльності; теоретичний зміст предметної галузі; методи, методики та технології</i>» не передбачене чинним законодавством (див. частину 1 Статті 9¹ Закону України «Про вищу освіту»: «<i>Освітня програма повинна містити: перелік освітніх компонентів; їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.</i>»). Виконання даної рекомендації вочевидь буде необхідним після внесення змін до закону.</p> <p>Зважаючи на те, що структура опису ОП є чітко визначеною та має усталений перелік розділів, відображає всі необхідні позиції програми, у розділі 3 ОП «Характеристика освітньої програми», у підрозділі «Предметна область» виокремлені необхідні характеристики освітньої програми, які зазначені у дужках (галузь знань/спеціальність/спеціалізація програми). Окрім того, предметна область окреслена у меті програми, її основному фокусі та особливостях – відповідно до усталеної практики європейських університетів (див. зокрема. <i>Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Раїшевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.</i>).</p> <p>3. Зауваження щодо відсутності відбиття у навчальному плані структурної можливості обирати ОК з обов'язкових та вибіркового частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня і з ОП іншого рівня є незрозумілим – в нормативних документах університету і у всіх описах ОП</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня і з ОП іншого рівня.</p> <p>4. Відсутність на сайті випускової кафедри слов'янської філології анотацій/робочих програм ОК вибіркового блоку 2 «Мова і література в духовному житті суспільства (болгаристика)». Рекомендуємо гаранту та робочій групі освітньої програми до 01 травня 2024 р. удоступнити на сайті випускової кафедри слов'янської філології анотації/робочі програми ОК вибіркового блоку 2 «Мова і література в духовному житті суспільства (болгаристика)».</p> <p>5. Недостатня кількість баз (Центр славистики Навчально-наукового інституту філології) для проходження фахово-виробничої практики з відривом. Рекомендуємо до початку 2024-2025 н.р. подбати про збільшення кількості баз для проходження фахово-виробничої практики з відривом, уклавши додаткові договори.</p> <p>6. Вирізнення з-поміж навчальних занять у окремих ОК (ОК 1, ОК 6, ОК 7, ОК 12 (Ч. 1 і 2) лише лекцій. Рекомендуємо гаранту та робочій групі освітньої програми в процесі наступного її оновлення перерозподілити види навчальних занять із ОК і вирізнити практичні/семінарські заняття.</p>	<p>затверджених після 2021 року фіксується така можливість. Навчальний план є інструментом реалізації освітньої траєкторії студентів які обирають рекомендації розробників. Студент який обрав дисципліну з іншої ОП за цією дисципліною стає студентом тієї програми (і її плану) яку він обрав.</p> <p>Для розширення можливостей вибору спеціалізованих фахових дисциплін з 2024-2025 н.р. у навчальному плані буде структурно передбачена можливість обирати три вибіркові компоненти з каталогу вибіркових дисциплін Навчально-наукового інституту філології в загальному обсязі 9 кредитів.</p> <p>4. Анотації та робоча програма будуть розміщені на сторінці ОП.</p> <p>5. Кафедра слов'янської філології активно працює над розширенням можливостей для проходження фахово-виробничої практики з відривом. Зокрема, досягнуто попередніх домовленостей щодо проходження практики в установах НАНУ (Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні, Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка), Центрі перекладів “Алеско”, Посольстві Республіки Болгарія в Україні. У 2024-2025 н.р. планується укласти відповідні договори.</p> <p>Поділяємо думку експертів щодо збалансованості лекційних та семінарських/практичних занять у межах реалізації дисциплін ОП «Болгарська мова і література та англійська мова» і розглянемо можливості перерозподілу видів навчальних занять у окремих ОК.</p>
<p>Критерій 3 «Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання» Рівень відповідності Критерію 3: В</p>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.</p> <p>Наявні зрозумілі правила прийому для потенційних здобувачів, які враховують особливості ОПП; правила визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО та у неформальній освіті чіткі та структуровані. Дієва система перезарахування результатів, отриманих під час академічної мобільності.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.</p>	<p>Дякуємо за відзначення сильних сторін та позитивних практик у контексті Критерію 3.</p> <p>Враховуючи сучасні тенденції поширення практик неформальної та/або інформальної освіти КНУТШ розробив і ввів у дію “Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ” (документ оприлюднений на сайті університету, здобувачі мають вільний доступ до нього). Здобувачі освіти, визначаючи свою освітню траєкторію, в залежності від власних зацікавлень можуть досягати окремих результатів навчання шляхом інформальної освіти або завдяки участі у</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>Недостатня поінформованість здобувачів щодо можливостей неформальної та/або інформальної освіти та відсутність застосування відповідних практик. Рекомендуємо гаранту ОП, робочій групі та науково-педагогічним працівникам у процесі організації освітнього процесу активізувати інформування студентів про наявність платформ і проєктів для здобуття інформальної та неформальної освіти.</p>	<p>програмах неформальної освіти. При подальшій реалізації ОП буде посилено інформування здобувачів про такі можливості.</p>
<p>Критерій 4 «Навчання і викладання за освітньою програмою» Рівень відповідності Критерію 4: В</p>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4. Інтернаціоналізація освітньої діяльності: широка мережа організацій-партнерів у проєктах міжнародного співробітництва на рівні ЗВО (участь у 2 проєктних напрямках K2 Capacity Building (Erasmus+), академічна мобільність НПП (2 викладачів) та здобувачів (6 студентів).</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4. 1. Відсутність даних про результати опитування здобувачів щодо якості ОП та її освітніх компонентів на сайті ННІФ. Рекомендуємо гаранту ОП до кінця II семестру 2023-2024 н.р. оприлюднити дані про результати опитування здобувачів щодо якості ОП та її освітніх компонентів на сайті ННІФ. 2. Наявність у РП навчальних дисциплін застарілих джерел у списках рекомендованої літератури (ОК 8 (ч. 2-7), 9 (ч. 1-5), 12, 13, 15, 16, 18, 19, 20, 23 та ВБ 1.06, 1.07, 1.10, 1.11, 1.12), некоректність бібліографічного опису основного джерела (ОК 26). Рекомендуємо науково-педагогічним працівникам до кінця II семестру 2023-2024 н.р. переглянути та актуалізувати списки рекомендованої літератури у РП навчальних дисциплін.</p>	<p>Дякуємо ЕГ за оцінку сильних сторін та позитивних практик у контексті Критерію 4.</p> <p>1. На зауваження про відсутність результатів опитування здобувачів щодо якості ОП та її освітніх компонентів на сайті ННІФ маємо зазначити, що перший випуск здобувачів освіти за цією ОП відбудеться у 2024 р. За існуючою практикою, опитування щодо якості ОП відбувається у 8 семестрі, коли здобувачі можуть надати цілісну оцінку якості навчання за ОП. Щойно соціологічна служба надасть результати такого оцінювання, інформація про них буде розміщена на сторінці ОП. Хочемо додатково зазначити що публікація повних результатів опитування, деталізованих до рівня ОК і персоналій, в університетах більшості країн світу вважається неприйнятною і шкідливою для освітнього процесу.</p> <p>2. Списки рекомендованої літератури у РПНП переглядаються та оновлюються регулярно. Проте маємо зазначити, що для багатьох ОК, особливо фахових, видання попередніх років мають фундаментальне значення, як наприклад, тритомна академічна “Грамматика на сьвременния български книжовен език”, т. I - 3, видавалася у 1982 - 1983рр., але залишити її поза списком неможливо. Це стосується і списків літератури у інших РПНД, особливо історико-філологічного спрямування.</p>
<p>Критерій 5 «Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність» Рівень відповідності Критерію 5: В</p>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5. Реалізація ОП за Критерієм 5 здійснюється у полі чинного законодавства і нормативної бази ЗВО.</p>	<p>1. Висловлюємо вдячність ЕГ за уважне ознайомлення з матеріалами і відзначену відсутність на сторінці ОП програм підсумкових іспитів з болгарської мови і літератури та з англійської мови. Затверджені належним чином</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.</p> <p>1. Відсутність у вільному доступі програм комплексних підсумкових іспитів з болгарської мови і літератури та з англійської мови. Рекомендуємо гаранту ОП до 1 травня 2024 р. оприлюднити на сайті ННІФ програми комплексних підсумкових іспитів з болгарської мови і літератури та з англійської мови.</p> <p>2. Обмеженість форм популяризації академічної доброчесності (інформування здобувачів відбувається лише під час усного спілкування з викладачами). Рекомендуємо гаранту ОП та НПП залучати здобувачів до участі в семінарах, вебінарах, круглих столах, присвячених питанням академічної доброчесності.</p>	<p>програми зберігаються у документах ОП і не були оприлюднені через прикрий технічний збій. Наразі програми вже розміщені на сторінці програми.</p> <p>2. Політика дотримання академічної доброчесності в Університеті провадиться систематично, врегульована відповідними документами, НПП активно популяризують її серед здобувачів освіти. Питанням академічної доброчесності присвячено змістовий модуль 1 (Цінності академічної доброчесності у сучасній науці. Ознайомлення з Етичним кодексом університетської спільноти) у обов'язковому ОК "Вступ до університетських студій". Університет бере участь у багатьох міжнародних проєктах, зокрема у міжнародному проєкті "Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти" (Academic Integrity and Quality Initiative — Academic IQ) від Американських Рад з міжнародної освіти, який має на меті об'єднати професійну спільноту освітян для обміну досвідом та співпраці задля підтримки академічної доброчесності та якості освіти й сприяння розвитку культури академічної доброчесності. Університет популяризує результати проєкту шляхом оприлюднення інформації, з якою ознайомлені здобувачі вищої освіти на ОП. Приймаємо рекомендацію ЕГ і погоджуємося з оцінкою за критерієм 5 В.</p>
<p>Критерій 6 «Людські ресурси» Рівень відповідності Критерію 6: В</p>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.</p> <p>Налагодження у ЗВО практики сприяння професійному розвитку викладачів через систему власних програми та заходів підвищення кваліфікації: Інститут післядипломної освіти ; відділ академічної мобільності Київського національного університету імені Тараса Шевченка ; відділ міжнародних зв'язків Київського національного університету імені Тараса Шевченка. KNU professionals Digital skills Pro - програма розвитку цифрових компетентностей викладачів , KNU Teach Week - платформа для фахового розвитку НПП, підвищення рівня педагогічної майстерності .</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.</p>	<p>Висловлюємо вдячність ЕГ за глибокий аналіз щодо відповідності Критерію 6 та цінні рекомендації.</p> <p>1. Вважаємо слушною думку ЕГ щодо залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять на ОП. Однак реалізація такої практики має низку як формальних (необхідність перегляду навантаження штатних НПП, оформлення трудових відносин тощо), так і індивідуальних (професійна діяльність за основним місцем роботи, обмеження пов'язані з воєнним станом тощо) обмежень. Існує практика проведення зустрічей у позааудиторний час з провідними науковцями, перекладачами, викладачами університетів-партнерів. Відзначимо, що НПП кафедри слов'янської філології мають значний практичний досвід роботи перекладачами, лексикографами, і використовують цей досвід під час реалізації ОП.</p> <p>2. Погоджуємося з рекомендацією щодо підвищення публікаційної активності окремих науково-педагогічних працівників за ОК. На засіданнях відповідних кафедр будуть проведені</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>1. Відсутність на ОП практики залучення представників роботодавців та професіоналів-практиків до аудиторних занять. Рекомендуємо до кінця поточного семестру розглянути можливість введення стейкхолдерів-роботодавців академічного та/або комерційного спрямування до проведення аудиторних занять.</p> <p>2. Недостатня публікаційна активність окремих науково-педагогічних працівників за ОК, викладання яких вони забезпечують (за останні 5 років). Рекомендуємо на засіданнях відповідних кафедр обговорити політику планування публікацій на 2024–2025 н.р. задля стимулювання публікаційної активності у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз Scopus та Web of Science Core Collection.</p>	<p>обговорення планування публікацій на 2024-2025 н.р.</p> <p>Погоджуємося з оцінкою В за Критерієм 6.</p>
<p>Критерій 7 «Освітнє середовище та матеріальні ресурси» Рівень відповідності Критерію 7: В</p>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.</p> <p>1. Функціонування Центру болгарської мови, історії та культури, як навчально-методичної бази для здобувачів даної ОП.</p> <p>2. Наявність облаштованих укриттів у корпусі ННІФ та гуртожитку.</p> <p>3. Реалізація концепції інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей».</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.</p> <p>Відсутність єдиної/кількох платформ(и) для організації онлайн-навчання та самостійної роботи здобувачів. Рекомендуємо розглянути можливість впровадження єдиної/кількох платформ(и) для онлайн-навчання та самостійної роботи здобувачів.</p>	<p>Дякуємо ЕГ за ретельний аналіз діяльності, відповідної критерію 7, відзначення сильних сторін та позитивних практик. Щодо зауваження про відсутність єдиної/кількох платформ(и) для організації онлайн-навчання та рекомендації розглянути можливість впровадження єдиної/кількох платформ маємо зазначити, що вибір форм онлайн-навчання та відповідних платформ КУ лишає за НПП у відповідності до принципу академічної свободи. Цей вибір, зазвичай, узгоджується з побажаннями здобувачів освіти, які з об'єктивних причин можуть не мати доступу до певних платформ.</p> <p>Питання організації освітнього діловодства успішно вирішує система Triton. У той же час, університет розглядає і обговорює можливість запровадження єдиної LMS платформи, більш сучасної ніж Moodle, без вроджених вад цієї системи, системи сумісної з запровадженими в ESCO сучасними програмами цифровізації освітніх документів, наприклад <i>OpenEdX</i>. У зв'язку з тим, що існуюча практика організації онлайн-навчання не створює труднощів для реалізації ОП, з огляду на те, що висловлене ЕГ зауваження має рекомендаційний характер, просимо ГЕР розглянути можливість підвищити оцінку відповідності за Критерієм 7.</p>
<p>Критерій 8 «Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми»</p>	

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
Рівень відповідності Критерію 8: В	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8. Сильних сторін за критерієм не виявлено.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8. Відсутність оприлюднення на сайті КНУ імені Тараса Шевченка результатів опитувань різних груп стейкхолдерів щодо забезпечення якості ОП. Рекомендуємо гаранту ОП регулярно оприлюднювати результати опитування стейкхолдерів щодо забезпечення якості ОП «Болгарська мова і література та англійська мова».</p>	<p>Висловлюємо вдячність ЕГ за аналіз діяльності за критерієм 8. У зв'язку з відсутністю, на думку ЕГ, сильних сторін за Критерієм 8, хочемо наголосити на існуючих у ЗВО позитивних практиках внутрішнього забезпечення якості ОП: добре налагоджена внутрішня система забезпечення якості; сформована в академічній спільноті Університету внутрішня культура якості освіти, яка сприяє постійному розвитку ОП; розроблена та імplementована сертифікаційна програма “Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти” (http://surl.li/qpnxn; http://surl.li/qpnyp; залучення здобувачів як партнерів безпосередньо та через органи студентського самоврядування до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Ці практики були надзвичайно корисними при розробці ОП.</p> <p>Університет системно, на належному науковому рівні, розвиває процеси опитувань здобувачів (опитування реалізується на трьох рівнях), науково-педагогічних працівників і роботодавців. Узагальнені дані щодо опитувань публікуються вже понад 10 років.</p> <p>Водночас маємо зауважити, що публікація даних опитувань в більшості провідних університетів регулюються вимогами етичних кодексів або інших внутрішніх документів, згідно яких публікація деталізованих (щодо персоналій, дисциплін тощо) даних є неетичною і забороненою (несумісною із статусом працівника відповідного університету)</p> <p>Щодо зауваження про відсутність на сайті КНУ результатів опитувань різних груп стейкхолдерів, за програмою хочемо додатково зауважити, що специфіка кафедри слов'янської філології - невелика кількість здобувачів - дозволяє підтримувати зв'язок з багатьма випускниками упродовж тривалого часу, відстежувати їхній кар'єрний розвиток, залучати їх до обговорення ОП при зустрічах, як офіційних (виступи перед студентами, захист дисертацій, переклад тощо), так і неформальних. Випускники попередньої освітньої програми фактично складають основне коло стейкхолдерів нової ОП, оскільки реалізуються у різних сферах діяльності (наукова, викладацька, дипломатична, перекладацька, бізнесова). Їхня думка щодо якості освіти та побажання щодо необхідних змін відображені у відгуках, які розміщені на сторінці ОП. Проведення опитування стейкхолдерів, для якого Відділ забезпечення якості</p>

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	<p>має розроблені опитувальники та надає методичну підтримку в проведенні опитування і в опрацюванні його результатів, часто малоінформативне через професійну зайнятість стейкхолдерів і відносно невелику участь учасників (а представницька вибірка має складати не менш як 25 здобувачів для отримання характеристики з 90% надійністю). Відзначимо, що у січні 2024 р. створено Експертну раду роботодавців та Спілку випускників ННІ філології, їхня діяльність поліпшить можливості врахування думки стейкхолдерів щодо якості ОП, включно і шляхом проведення опитувань.</p>
<p>Критерій 9 «Прозорість та публічність» Рівень відповідності Критерію 9: В</p>	
<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9. Сильних сторін не виявлено.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.</p> <p>1. Відсутність практики оприлюднення результатів щорічного моніторингу ОП. Рекомендуємо відповідальним особам запровадити практику оприлюднення на сайті результатів опитування усіх груп стейкхолдерів з метою інформування зацікавлених сторін.</p> <p>2. Відсутність під час розгляду проекту ОП супровідної інформації про часові межі його обговорення. Невідповідність форми проекту ОП вимогам документів КНУ імені Тараса Шевченка. Рекомендуємо гаранту під час наступного перегляду ОП увідповіднити форму проекту з вимогами, зазначеними в локальних документах ЗВО, та вказувати період розгляду проекту.</p>	<p>Дякуємо ЕГ за аналіз діяльності, відповідної критерію 9 та, висловлені слушні рекомендації, які будуть враховані. На нашу думку, до сильних сторін за Критерієм 9 відноситься наявність у КНУТШ нормативних документів, що регулюють права й обов'язки всіх учасників навчально-виховного процесу за ОП, які укладені згідно вимог чинного законодавства та періодично оновлюються. Всі нормативні документи розміщені на сайті і перебувають вільному доступі для всіх зацікавлених осіб. Повна інформація щодо ОП, її змістового наповнення та методичного забезпечення розміщена на сайті ННІФ і є доступною для абітурієнтів, учасників освітнього процесу за ОП, усіх, хто зацікавлений у якості її реалізації. Щодо публікації результатів опитувань нами була дана відповідь при характеристиці зауважень за критеріями 4 і 7.</p>